

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Kommunikáció, közkapcsolatok és reklám intézet
1.4 Szakterület	Kommunikáció
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Kommunikációs szakértő / Specializat în Științele Comunicării

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Beszédtechnika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Széman Emese Rózsa (szemanrozsza@gmail.com)						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve							
2.4 Tanulmányi év	I.	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					7
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	58				
3.8 A félév össz-óraszama	100				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> szövegértés, értelmező olvasás

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> az első találkozás alkalmával egyeztetett követelmények, feladatok, illetve határidők pontos betartása MS Teams (esetleg Zoom) hozzáférés hallgatók saját eszköze: felvétel készítésére alkalmas eszköz (például mobiltelefon) a heti és a féléves gyakorlati feladat elvégzéséhez gyakorlatok lejegyzése, elvégzése, bemutatása (felvétel) heti rövid feladatok elkészítése; önálló munka, gyakorlás féléves gyakorlati feladat (min. 1, max. 3 oldalas elemzés / 3.000–9.000 karakteres elemzés) határidőre, azaz a karácsonyi vakáció végéig való elkészítése, illetve leadása
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • elemzés formai követelményei: A4-es formátum; 2,5 cm margó; 12 pontos Garamond vagy Times New Roman betűtípus; sorkizárt, első sor behúzása 1,25 cm; 1,5-ös sorköz; bekezdések előtt és után nincs térköz; a dokumentum neve tartalmazza a szerző nevét, évet, tárgy nevét ékezet nélkül (például: Gipsz_Jakab_2020_beszedtech); az elemzés végén szerepelnie kell az átírt szövegnek • felvételek formátuma: wav, mp3, m4a • az elemzett 3-5 perces hangfelvétel eredetijének elnevezése a fentihez hasonló, kiegészítve az eredeti megjelöléssel (például: Gipsz_Jakab_2020_beszedtech_eredeti) • a gyakorlati vizsga tárgyát képező saját hangfelvétel elnevezése az elemzésével megegyező (például: Gipsz_Jakab_2002_beszedtech_sajat)
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • okos eszközök használata • előadástechnikai szoftverek

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C2 A korszerű információszerzési és kommunikációs módszerek ismerete és használata, beleértve a new media eszközeit is;</p> <p>C3 A kommunikációban részt vevő felek és célcsoportok ismerete;</p> <p>C5 Krízismenedzsmentben, konfliktuskezelésben, tárgyalástechnikákban és nyilvános szerepléshez nyújtott szaktanácsadás</p>
Transzverzális kompetenciák	<p>CT 1 Közepes bonyolultságú problematikus helyzetek hatékony kezelése megfelelő elméleti alátámasztással és gyakorlati megoldásokkal, betartva a szakmai és deontológiai szempontokat.</p> <p>CT3 Az egyéni szakmai fejlődés tényszerű felmérése, a munkaerőpiacra való belépés és az elvárásoknak megfelelő fejlődés érdekében.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Magas szintű kommunikációs készségek elsajátítása. Értő és értető beszéd. • Az esetleges beszédhibák korrigálása, kiküszöbölése. • Beszédtechnika és hangtechnika elsajátítása. • Az előadások folyamán a hallgatók képet kapnak a beszédszervek működéséről, a hangképzés, hangsúly, hanglejtés elméletéről, a fontosabb beszédhibákról, valamint egy szöveg felépítéséről, a beszédbeli stílushibák észleléséről. A gyakorlati munka eredménye az egyes esetleges beszédhibák felismerése után ezek korrigálása, valamint a helyes légzéstechnika elsajátítása, beszédgyakorlatok végzése és egy gyors, bármikor alkalmazható beszédtechnikai sor összeállítása. A gyakorlatok ugyanakkor arra is módot adnak, hogy a hallgatók képesek legyenek komplex szövegek pontos, értő és értető
--------------------------------------	---

	felolvasására, valamint saját vagy mások beszédhibáinak felismerésére.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A beszédtechnika adta lehetőségek alkalmazása, érthetőbb kifejezőbb beszédmód elsajátítása. • Az üzenet pontos, célratoró megfogalmazása, a direkt és az indirekt (tudatalatti) üzenetek jobb megfogalmazása és megfejtése. • A nonverbális kommunikáció fontossága, hatása a verbális kommunikációra. • Az üzenet pontosabb megfogalmazása, kifejezése, és a partner üzeneteinek jobb megfejtése. • A mondandó, a mögöttes üzenet, az arc, a tekintet és a magatartás kongruenciája hitelessé tesz.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. <i>elmélet</i> Bevezetés. A retorika alapjai. A beszéd művészete, a beszédtechnika tudománya.</p> <p>1. <i>gyakorlat</i> Beszéd- és olvasásgyakorlatok. Szakirodalom áttekintése, féléves feladat meghatározása.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>hibák felmérése, megbeszélés</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok</p>
<p>2. <i>elmélet</i> A beszéd élettana. A mellkas – légzés (élettani, technikai). A gége – zöngképzés, hangindítás, hangmagasság, hangerő, hangszín. A fej. A beszédszervek működésének egysége.</p> <p>2. <i>gyakorlat</i> Légzésgyakorlatok. A hasi légzés kialakítása, tüdőkapacitás növelésének gyakorlása.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>3. <i>elmélet</i> A magyar beszédhangok I. A magánhangzók.</p> <p>3. <i>gyakorlat</i> Rezonanciagyakorlatok. Az elől szóló hang kialakítása.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>4. <i>elmélet</i> A magyar beszédhangok II. A mássalhangzók.</p> <p>4. <i>gyakorlat</i> Artikulációgyakorlatok. Magán- és mássalhangzó -gyakorlatok. Hangok helyes ejtése.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>5. <i>elmélet</i> A beszédhangok élete. Hangok egymásra hatása.</p> <p>5. <i>gyakorlat</i> Magán- és mássalhangzó -gyakorlatok. Hangok helyes ejtése. Hangok egymásra hatása.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>6. <i>elmélet</i> Kiejtés, kiejtési hibák, beszédhibák.</p> <p>6. <i>gyakorlat</i> Szógyakorlatok.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>

<p>7. <i>elmélet</i> A beszéd folyamat hibái. Hararás, pattogás, lepegés, orrhang, egyéb beszédhibák.</p> <p>7. <i>gyakorlat</i> A beszéd folyamat hibái. Rövid – középhosszú – hosszú szótágok.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>8. <i>elmélet</i> Hangsúly és hanglejtés (értelmi, érzelmi, ritmikai hangsúly, beszédszólam).</p> <p>8. <i>gyakorlat</i> Hangsúly- és hanglejtésgyakorlatok.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>9. <i>elmélet</i> Péchy Balnka és a Beszélni nehéz!-mozgalom. A kiejtésjelölés módszertana és haszna a beszédtechnikában.</p> <p>9. <i>gyakorlat</i> Eddigi gyakorlatok összefoglalása. A Beszélni nehéz! jelölésrendszer gyakorlása.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>10. <i>elmélet</i> A beszéd folyamat váltásai (magassági, erősségi, hangszíni, gyorsasági, ritmusbeli). A szünet fontossága. Az interpunkció átértékelése.</p> <p>10. <i>gyakorlat</i> Ritmusgyakorlatok.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>11. <i>elmélet</i> A beszéd I. Felolvasás. Stílusproblémák.</p> <p>11. <i>gyakorlat</i> Magassági gyakorlatok.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>12. <i>elmélet</i> A beszéd II. Lámpaláz, a beszéd szervek egészségtana. Hogyan beszéljünk?</p> <p>12. <i>gyakorlat</i> Szólamgyakorlatok. Szövegértelmezés és -olvasás.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>13. <i>elmélet</i> Nonverbális kommunikáció.</p> <p>13. <i>gyakorlat</i> Komplex gyakorlatok. Ismétlés.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>közös gyakorlatozás</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>
<p>14. <i>elmélet</i> Összefoglalás, felkészülés a vizsgára.</p> <p>14. <i>gyakorlat</i> Összefoglalás, féléves feladat megbeszélése.</p>	<p>interaktív előadás</p> <p>ismétlés, megbeszélés</p>	<p>csoportos és egyéni feladatok; önálló, otthoni gyakorlatozás</p>

Könyvészet

1. Allan Pease: *Testbeszéd*. Gondolatolvasás gesztusokból. Budapest, Park Könyvkiadó, 1990.
2. Benczedy József: *Retorika*. Gyakorlati útmutató. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2014.
3. Birkenbihl, Vera F.: *Kommunikációs gyakorlatok*. (Motiváció, önértékelés, védekezési manőverek). Budapest, Trivium kiadó, 2000.
4. Fischer Sándor: *A beszéd művészete*. Budapest, Gondolat Kiadó, 1971.
5. Hernádi Sándor: *Beszédművelés*. Budapest, Osiris Kiadó, 2003.
6. Kerekes Barnabás – Kovács Zsuzsanna: *Mondjuk helyesen!* Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2018.
7. Montágh Imre: *Figyelem vagy fegyelem?* Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 1986.
8. Montágh Imre: *Nyelvművelés (A beszéd művészete)*. Budapest, Múzsák Kiadó, 1976.
9. Montágh Imre: *Tiszta beszéd (Beszédtechnikai gyakorlatok)*. Budapest, Népművelési Propaganda Iroda Kiadó, 1981
10. Péchy Blanka: *Beszélni nehéz!* Függelékkel és utószóval jelentősen bővített új kiadás. Budapest, Anyanyelvápolók Szövetsége – Mundus Kiadó, 2010.
11. Stollár Katalin: *A hivatásos beszéd hangtechnikája*. Kecskemét, Tanítóképző Főiskola Kiadója, 1991.
12. Thoroczky Miklósné: *Beszédtechnikai gyakorlókönyv*. Budapest, Holnap Kiadó, 2011.
13. Toró Jolán – Tánzos Ibolya: *A beszédfejlesztés tanítói kézikönyve*. Kolozsvár, Ábel Kiadó, 2008.
14. Wacha Imre: *Az előadásmód és a szónoki beszéd*. Budapest, Trezor Kiadó, 2008.
15. Wacha Imre: *Nem csak szóból ért az ember (A nonverbális kommunikáció eszköztára)*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2011.
16. Wacha Imre: *A korszerű retorika alapjai I-II*. Budapest, Semimpex Kiadó, é. n.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy azokat a kommunikációs készségeket fejleszti, amelyekre az élet minden területén szüksége van minden fiatalnak: a tiszta, érthető, helyes beszédet, a laza természetes viselkedést, az alkalomhoz, távolsághoz, helyzethez alkalmazkodó viselkedést és megfelelő hangszín használatot.
- Ezek azok a kompetenciák (adottságok, ismeretek), amelyek sikeres fellépéshez vezetnek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga		20%
	Önálló munka, elemzés, órai aktivitás		30%
10.5 Szeminárium			
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none">• A jelenlét az elméleti és szemináriumi órák min. 70%-án kötelező.• A féléves gyakorlati feladat elkészítése, leadása határidőre.• Az elméleti és szemináriumi felmérésen az átmenő 50% elérése.			

Kitöltés dátuma

2020. szept. 22.

Előadás felelőse

dr. Széman Emese Rózsa

Szeminárium felelőse

dr. Keszeg Anna

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

.....